

Toneelkring
Neptunus
TONEELKRING v.d. **BBL**

55
& DE
BACCHANTEN
TONEELKRING VAN VLAAMSE KLUB KUST

In Co-Productie

ÉÉN VLOOG OVER HET KOEKOEKSNEST

(One flew over the Cuckoo's Nest)

Van Dale Wasserman naar de roman van Ken Kesey

Toneelstuk in 2 bedrijven Regie : ROGER BOLDERS

VRIJDAG 2 en ZATERDAG 3 MEI 1986

WOENSDAG 7, VRIJDAG 9 en ZATERDAG 10 MEI 1986
om 20.30 u.

In het Feest- en Kultuurpaleis te Oostende

**KOE
KOEK'S
NEST**

DAGIN VAN Loo / AK

Toneelkring Neptunus

Sektie van de vzw VOSSCO,
onder auspiciën van de BBL
Lid van de Kulturele Raad Oostende,
West-Vlaanderens Toneelbond en het K.N.T.V.

Korrespondentieadres :

Goedheidstraat 41
8400 Oostende
Tel.: 059/70.77.19

TONEELKRING "DE BACCHANTEN" VAN VLAAMSE KLUB KUST

Voor alle informatie en dokumentatie :

SEKRETARIAAT V.V.K.
HUIZE ORANJE

KEMMELBERGSTRAAT 7
8400 Oostende
Tel.: 059/70.38.66

OPEN OP MAANDAG EN VRIJDAG NA 17 UUR

KNIPOOGJE NAAR JOU LIEFSTE TONEELVRIEND

de zon - de zee - zomaar een idee -
een prachtstuk - vele vele telefoontjes -
mensenkennis - de uitdaging - paniek
- jovialiteit.

Met deze woordjes - begrippen - krijg
je min of meer een idee wat aan de
productie van "Koekoeksnest"
voorafging.

Vier maanden hebben we nu achter de
rug, sedert de eerste repetitie.
Maanden van struikelen en opstaan,
tot ineens, totaal onverwacht, die ene
- enkele - repetitie de weegschaal aan
de juiste kant doet overslaan.

Een opluchting - een glimlach - handen worden in elkaar
geslagen - de inzet wordt verdubbeld.

En toch blijft steeds diezelfde prangende vraag je
achtervolgen
"Kan het publiek een degelijk stuk smaken?"
"Zijn niet alle inspanningen tevergeefs geweest?"

Het antwoord hierop zal waarschijnlijk, beste toeschouwer,
je applaus zijn.

Voor je aanwezigheid hier deze avond, voor het
vertrouwen dat je in ons stelt, zeggen wij je bedankt!!

De ontwerpen voor de affiches werden verzorgd door de leerlingen van de

Afdeling PLASTISCHE KUNSTEN van het STIMJO

Het gegeven van het stuk werd hen verteld. De nadruk werd gelegd op het individu dat niet past in de groep, zich daartegen verzet en door het machtsmisbruik van de tegenpartij gevelde wordt.

Op dit gegeven mochten de leerlingen verder bouwen. Er kwam een eerste selectie met veertien tekeningen, waaronder

3 PK Marc SIMOENS
Emmanuel DECLERCQ
Vanessa CAROEN
Dasja VAN LOO

4 PK Monia DEBUSSCHERE
Irwin CATTOOR
Nancy ROMMELAERE
Natasja PHILIPS

5 PK Manuella DE JONGHE
Christiaan BRAAT
Ive VANDE WALLE

6 PK Anja VRANCKEN

Het werd een heuse strijd tussen DASJA, IRWIN en IVE.

Uiteindelijk haalde DASJA VAN LOO uit 3 PK de laatste selectie en werd haar ontwerp als affiche afgedrukt!

TOM POUCE

Restaurant - Tea-room - Snack

RESTAURANT

Toeristische Menu's
Specialiteiten à la carte
Menu's voor kinderen

elke dag verfijnde dagschotel

Gastronomische avonden

TEA-ROOM

Enorme keuze van versgebakken
pannekoeken en wafels
Ijsroombekers voor groot en klein
Snacks allerlei
Streekbieren

van 3 à 6

Aangepaste orgelklanken
door Christ Verhaeghe

Sfeervol interieur

Betaalbare prijzen

Organisatie van feesten op aanvraag

Uitbaters: Ronny & Lydie SOETE-BONTE
Witte Nonnenstraat 15, 8400 Oostende
Tel.: 059/50.72.27

DAIKIN

voor winkels, huizen
restaurants en industrie

**WARMTEPOMPEN
AIRCONDITIONERS**

FABRICATIE EN VERDELING:

DAIKIN EUROPE NV/SA

Zandvoordestraat 300, 8400 Oostende
Tel. 059/50.89.75

VERDELING VOOR BELGIË

DAIKIBEL NV/SA

Moerenlaanstraat 11, 1900 Overijse
Tel. 02/687.41.00

**Bouwbedrijf
ROLAND VANTOMME**

*Herstellingen
Veranderingen
Daken*

Muntstraat 18, Oostende
Tel. 059/80.06.50
Reg. 05.11.11

**Topslagerij
Charcuterie**

*Eerste keus Rund- en Varkensvlees
Grote keus fijne Charcuterie
Steeds Kiekens en Konijnen*

Mr. en Mw. G. HOLLEVOET-VANHERCKE
Lijsterstraat 19 - Conterdam-Stene
Tel. 059/70.45.78

DE SPAAR KACHEL

*Elektrisch verwarmen
tegen 50 %-tarief*

IMEWO IMELOOST IMELKANT EBES

Opticien - Optometrist
kontaktlenzen

A. VAN OVERLOOP

Vlaanderenstraat 9A
8400 Oostende
Tel. 059/70.70.03

N.V. TEVEO

STADHUIS 2e Verdiep - Tel. 059/80.35.58

16 TV-programma's
16 radio FM programma's
1 non-stop lichte muziek
1 non-stop klassieke muziek

QUICK SHOP
Nieuwkuisspecialist!

MEER DAN 25 JAAR
VAKMANSCHAP

"Luxe"
en
"Economic"

AFHALEN - THUISBESTELLEN

Koningstraat 11,
Alfons Pieterslaan 76,
Torhoutsesteenweg 148,

8400 OOSTENDE - Tel. 059/70.50.52
8400 OOSTENDE - Tel. 059/70.57.30
8400 OOSTENDE - Tel. 059/70.18.01

Het

NCMV

Nationaal Christelijk MIDDENSTANDS verbond

De middenstand kan er terecht voor:

- * Inlichtingen
- * Dienstbetoon
- * Deelname aan de werking van plaatselijke afdelingen en beroepsverenigingen

TAVERNE

NA IEDERE
VOORSTELLING
EEN STELLA IN

Wapenveld 10 - 8400 Oostende
Tel. 059.50.47.82

ONS RESTAURANT IS VERMAARD VOOR:

- Het verzorgde dagmenu
- De maandelijkse fijne etentjes voor een zacht prijsje
- De jacht- en visfestivals
- Zijn eindejaarsreveillon
- De uitstekende kaart
- Het inrichten van feesten en banketten

**Bordeaux en Bourgogne
wijnen**

Inlichtingen en bestellingen bij
Frank VERHAEGEN
Kemmelbergstraat 7 - Oostende
Tel. 059/70.38.66

C.B.B.
SPECIALIST IN
BAKKERIJGRONDSTOFFEN

Zandvoordeschorredijkstraat 14
8400 Oostende - ☎ 059/70.03.36

Boekhouding & fiscaal advies

- * OP COMPUTER VERWERKT
- * OP MENSENMAAT BEHANDELD

**ACCOUNTANTSKANTOOR
Roland VANDENBROUCKE**

Pycke de ten Aerdelaan 9
8400 Oostende
Tel.: 059/70.06.54 - 70.03.36

SPAREN

- WINSTGEVEND
- VEILIG
- SOEPEL

Bij de

KREDIET .o. NUVERHEID

en de

ASLK

De N.M.K.N. geniet staatswaarborg

Uw agent:
VANHECKE JORIS
Derbylaan 2
8400 Oostende
(Mariakerke)
Tel. 059/50.66.75

GELDPLAATSINGEN - LENINGEN - VERZEKERINGEN

Tuinmeubelen

"... om van
te dromen!"

... en een grote keus

- Barbeques
- Parasols
- Tuinbanken enz...

H. Serruyslaan 2
Tel. 059/70.49.96

deweert
INTER
SPORT
OOSTENDE

HARTELIJK DANK OM DE BEREIDWILLIGHEID

Peter en Cecile LOECKX-GOVAERT

Kunst- en antiekhandel
AANKOOP-VERKOOP

Torhoutsesteenweg 34 - 8400 Oostende

B. VAN DEN BROECKE & Zn.
p.v.b.a.

Torhoutsesteenweg 234, Oostende

DEKOTAP

Alf. Pieterslaan 67 BLOEMEN
Mayflower OOSTENDE

SOLIVAL
UITLEENDIENST
... TOT UW DIENST

VERBOND DER
CHRISTELIJKE
MUTUALITEITEN
OOSTENDE

UITWERKING
PROGRAMMABROCHURES EN AFFICHE
GRAFISCH BEDRIJF
LAMMAING

p.v.b.a. Torhoutsestwg. 354, Oostende - ☎059/70.71.23

Restaurant - Traiteur
Tea-Room - Taverne

Los Angeles

Freddy Lannoye-Decuypere
ZEEDIJK 147 - 8400 Oostende
Troonstraat 107
(tegenover het Media-Center)
Tel.: 059/50.52.07

OPEN GANS HET JAAR

- In de winter open vanaf 10.00 uur - de donderdag gesloten - in het seizoen alle dagen open vanaf 09.00 u.
- Van Snacks-Dagschotel-Toeristische menu en week-end menu tot gastronomische menu's.
- Verzorgde snelle bediening, aangename sfeer met zeezicht, aangepaste muziek met orgelklanken (organist Vansteenkiste Robert).
- Aparte geklimatiseerde zalen voor vergaderingen, maaltijden, feestelijkheden, dansgelegenheid met gratis orgelmuziek of disco-bar.
- Alle speciale menu's op aanvraag aan democratische prijzen. Grote keus van warme en koude schotels (traiteursdienst) aan interessante prijzen met thuisbestelling.
- Voor alle verenigingen menu's aan zeer economische prijzen met dansgelegenheid en gratis orgelmuziek of disco-bar.

Vraag inlichtingen!! Vrijblijvend.

Het restaurant naar ieders keus en beurs!!!

EEN VLOOG OVER HET KOEKOEKSNEST

(One Flew over the cuckoo's nest)

VAN DALE WASSERMAN
naar de roman van KEN KESEY

Regie: ROGER BOLDERS

Het stuk behandelt toestanden in een Amerikaanse psychiatrische instelling. Een aantal patiënten wordt hier verzorgd. Het zijn geen "zware", maar wel "lichte" gevallen: mensen met een bepaalde obsessie, waanidee of frustratie.

De verzorging die hen gegeven wordt, is nochtans voor de meesten tot een vorm van waarachtige onderdrukking van hun persoonlijkheid ontaard.

Wanneer een jonge delinquent Mac Murphy - geen geesteszieke, maar wel een "sociaal onaangepaste" en recidivist - in de instelling aankomt, haalt hij het rustige, goed georganiseerde, maar steriele en geestdodende leventje overhoop.

Intra Mintra hak het koorn

Appel zaad en appel doorn

IJzer hout en bamboe-slot

Drie ganzen in het kot

Eén vlog Oost

Eén vlog West

En één vlog over het Koekoeksnest

Uit -is uit-

Gans strijkt neer en plukt jou uit!

(Oud kinderrijmpje. "Koekoeksnest" betekent in het Amerikaanse dialect ook "gekkenhuis").

DE AUTEUR

DALE WASSERMAN

Amerikaan.

Dale Wasserman startte zijn loopbaan in het theater als lichtregisseur toen hij 19 jaar oud was. Nadien werd hij regisseur en producer, en werkte hij niet alleen op Broadway, maar ook in Londen en Parijs. Toen schakelde hij plots volledig over naar het auteurschap. Hij bewerkte "Don Quichot" van cervantes voor toneel, TV en muziektheater.

Hij maakte een indrukwekkend aantal televisiestukken en filmscripts, en schreef tevens enkele zeer succesrijke toneelstukken, w.o. "Man of La Mancha" en "One Flew over the Cuckoo's Nest". Dit laatste stuk is gebaseerd op de gelijknamige roman van de auteur Ken Kesey.

KEN KESEY

Geboren in 1935 in Colorado.

Het grootste deel van zijn leven doorgebracht op de Westkust van de V.S.A. Hij richtte de "The Merry Pranksters" op, waarmee hij gedurende 3 jaar de V.S. doorreisde. Hij wordt gearresteerd voor het bezit van marihuana. Vlucht naar Mexico voor een tijdje. Hij wordt tot een Cultfiguur in het boek van Thomas Wolfe "The Electric Kool-Aid Acid Test".

Naast "Sometimes a Great Notion" publiceerde Kesey in 1973 "Kesey's Garage Sale", een verzameling teksten.

"One flew over the Cuckoo's Nest" werd gepubliceerd in 1962. Kesey heeft een tijd gewerkt als vrijwilliger in een gesticht. Een gedeelte van de roman is geschreven onder invloed van verdovende middelen.

De roman ontving 17 onderscheidingen en kende een zodanig sukses, dat hij nog steeds op de Amerikaanse bestsellerlijsten prijkt.

OVER BOEK, FILM EN STUK...

Net zoals de film, is ook het toneelstuk "One Flew over the Cuckoo's Nest" gebaseerd op het gelijknamige boek van de Amerikaanse auteur Ken Kesey. Nochtans staat het stuk veel dichterbij de oorspronkelijke roman, dan de film.

De roman is geschreven als een soort innerlijke monoloog, vanuit het gezichtspunt van de Indiaan "Chief Bromden", een man die catatonie simuleert, en die zich als doofstom laat doorgaan. In de film van Milos Forman is daar weinig van te merken, terwijl er in het stuk wél innerlijke monologen van de Indiaan voorkomen, waardoor de toeschouwer een kijk krijgt op het verleden en op het getormenteerde gevoelsleven van deze schijnbaar apatische patiënt.

In de film wordt alles geaccentueerd op de figuur van Mac Murphy en zijn rivaliteit met de hoofdverpleegster Miss Ratched. Hierdoor is de film bij de meeste kijkers slechts overgekomen als een aanklacht tegen wantoestanden in een ziekenhuis. (Hiermee willen we aan de kwaliteiten van het uiterst knappe en schitterend geacteerde prent geen afbreuk doen, we willen hier enkel aanstippen dat het boek en het stuk veel méér inhouden).

Zo geven de innerlijke monologen van de Indiaan de auteur de kans, om een groot aantal bedenkingen te maken over de mens, en over de maatschappij. Op deze manier kan hij tenslotte het hele probleem van de paria behandelen, van de derderangsburgers, die door dit systeem tot "waardeloze elementen", werden gedegradeerd. Terwijl de Indiaanse cultuur toch gebaseerd was, op een gezond en harmonisch samenleven met de natuur. Zo is het boek - en ook het stuk - een enorme aanklacht tegen de verstarring van een bepaalde maatschappij-ordening, welke die ordening dan ook mag zijn. Een maatschappij met zijn behoudensgezinde mentaliteit, zijn zelfgenoegzaamheid, zijn schijnzekerheden... Een maatschappij die niet kan verdragen dat er een man is als Mac Murphy, die deze schijnzekerheden op losse schroeven gaat zetten, doordat hij met zijn optreden deze verdrukte derderangsburgers (als Chief Bromden) wil wakker schudden...

Het stuk speelt zich wel af in een ziekenhuis ergens in Amerika, maar het is in feite een aanklacht tegen elke dictatuur, om het even onder welk mom, en waar dan ook ter wereld.

DE REGISSEUR

Roger Bolders (° 14/6/1939 Merksem)

Begon in een liefhebberskring "De Vriendenkring".
Dan Conservatorium Antwerpen, met als lesgevers Anton Vandevelde zaliger, Jet Jaessens, Luc Phillips, Maurits Balfort.

Dan 3 jaar Koninklijk Jeugdteater.

Sinds 1965 in N.T.G.-Gent.
Eén seizoen in Arena-Gent.

Gastrollen op BRT: "Heren Van Zichem - Hard labour - Man van 12 miljoen.

Films: Mira - Kruiswegstraat 16.

Heeft een sterke herinnering aan Maurits Balfort als regisseur, omwille van zijn talent als karakterontleder van personages.

Eén vlog...

Maandag - Dinsdag - Woensdag - Donderdag - Vrijdag - Zaterdag
- Zondag - Dagen - Maandag - Dinsdag - Wenen - Donderdag -
Vrijdag - Maanden - Zaterdag - Jaren - Zondag - Bel - Medikatie -
Recreatie - Recreatie 's morgens - 's avonds - 's nachts - Medikatie
- Groepsformatie - kaarten - Maandag - kaarten - Dinsdag - Groeps
TV - Woensdag - Medikatie - Dokters - Verplegers - Dinsdag -
Verpleegsters - Donderdag - Vrijdag - Bezoek - Opstandigheid -
Gedwee - Moedeloosheid - Agressiviteit - Seizoenen - Jaren - Muren
- Muren - Verpleging tot Heil onzer Zieken -

Mei 1986
De regisseur

ROLVERDELING

CHIEF BROMDEN	Gaby BONDEWEL
WARREN	Raymond SIMONS
WILLIAMS	Chris DEWULF
VERPLEEGSTER Ratched	Arlette BRACKX
VERPLEEGSTER Flinn	Valerie LOGGHE Kaat DEROO
DALE HARDING	Noël LALEMAN
BILLY BIBBIT	Wilfried GOUWY
SCANLON	Gerard LAMOOT
CHESWICK	Johnny LOWYCK
MARTINI	Patrick SIBIET
RUCKLEY	Marc VAN OOST
RANDLE MAC MURPHY	Patrick PEETERS
DOKTER SPIVEY	Chris VANDENBOSSCHE
TURKLE	Willy RABAEYS
CANDY STARR	Chantal VAN HOUCKE
SANDRA	Kaat NEYRINCK

AAN DEZE PRODUKTIE WERKEN MEE :

Regie-Assistente	Rita GELDHOF
Toneelmeester	Simone VAN BIERVLIET Willy RABAEYS
Decorontwerp	Cyriel VAN GENT
Decorbouw	François BRACKX Joris GHEKIERE
Klank	Robert BEUREN
Licht	Marc VICTOR
Kleedster	Anita MISSANT
Grime-Haarwerk	Rita CLAEYS Kaat NEYRINCK
Onthaal	Anja BORRET Sonja THERSSEN Rosette STEELAND
Affiche-ontwerp	Leerlingen P.K. STIMJO

RONDOM HET "KOEKOEKSNEST"

AUTEUR "KOEKOEKSNEST" TREEDT IN GAREEL TEGEN FILM

HOLLYWOOD (OFNS). - Tussen het gejuich, het gekus en de dankwoordjes die gepaard gingen met het bekronen van **One flew over the cuckoo's nest** op de jaarlijkse Oscar-uitreiking, had niemand oog voor de man die het allemaal mogelijk maakte: Ken Kesey. De auteur van het in 1962 verschenen boek was niet eens uitgenodigd op de feestelijkheden.

Hij heeft de filmproducers Saul Zaentz en Michael Douglas, zoon van acteur Kirk, immers voor het gerecht gedaagd. Zij hebben het script dat hij voor de film schreef afgewezen en zelfs de strekking ervan gewijzigd. Zoals velen had Kesey de filmrechten verkocht (voor 240.000 frank) toen hij nog geen grote bekendheid had. Nu beschuldigt hij de producenten van kontraktbreuk, beweert dat hij mondeling vijf t.h. van de winst toegezegd kreeg, en eist veertig miljoen frank schadevergoeding. Met dat laatste wil hij een fonds oprichten om jonge schrijvers te helpen.

"Ik tekende het kontrakt toen ik 22 was", zegt Kesey, "en het boek was nog niet van de pers. Bovendien besloeg het kontrakt 48 blz. en kon ik het niet aandachtig genoeg lezen. Als het boek alsmear door verkocht en doorverkocht wordt, moet met de auteur een nieuwe overeenkomst worden gesloten". Ken Kesey verbood ook dat zijn naam met de film zou verbonden worden. Hij beziet het hele geval als de zoveelste toepassing van een Hollywood-mode: "misbruik een schrijver zoveel mogelijk". (...)

Over het boek dat hij schreef terwijl hij werkte in een bijgebouwde van een psychiatrische kliniek in Oregon zegt de nu veertigjarige Kesey dat hij "er dankbaar en nederig om is en niet wil dat het hoe dan ook wordt veranderd". Volgens hem hebben de scenario-schrijvers te veel de nadruk gelegd op Mac Murphy's verhaal en Jack Nicholson. (Mac Murphy zet zijn medepatiënten tot revolte aan).

"In feite is het de Indiaan die de stal uitmest. In zijn geest woedt een hevige strijd. Zal hij de rebel Mac Murphy vervoegen of achteruit deinzen voor de maatschappij die aler creativiteit onderdrukt". (...) Geldgebrek kent de auteur niet, want zijn boek dat nooit helemaal uit de boekhandels verdween staat opnieuw in alle bestsellerlijsten. Hij leeft momenteel op zijn boerderij in Oregon "kijkend hoe zijn kinderen en de bosbessen groeien".

(De Standaard: 16 april 1976)

HOOFDBREKENS MET DE PSYCHIATRIE

De kritiek op het Belgisch interneringssysteem neemt hand over hand toe. Regelmatig wordt de methode aangevochten door advocaten in hun pleidooien voor de rechtbanken. (...)

Helse kringloop

Om de zes maand verschijnt de geïnterneerde, vrijwel als een onmondige, voor een commissie die er over beslist of hij al dan niet vrijgelaten wordt. De commissie baseert zich op oppervlakkige gegevens uit het dossier. Zo kan het gebeuren dat mensen, na min of meer lange tijd van de buitenwereld afgezonderd te zijn geweest, zonder dat zij op noemenswaardige wijze opgevangen en heraangepast werden, plots terug in de samenleving gestoten worden - waar zij misschien niet thuishoren. Voor dat gebrek aan verzorging mag de vrijgelaten geïnterneerde dus zelf de verantwoordelijkheid dragen, want wee hem als hij "buiten de schreef" loopt: dan wordt hij weer opgepakt en opnieuw geïnterneerd, waarna hij na zekere tijd weer kan vrijkomen, andermaal ontsporen kan, terug in een interneringscentrum belandt, en zo verder. Een helse kringloop!

Tekortkomingen

In zijn boek "Ben ik zo anders?" (door Luc Adriaens, uitgave "De Nederlandse Boekhandel", Antwerpen-Amsterdam), kraakt de auteur, dokter in de geneeskunde, criminoloog en psychotherapeut, het Belgisch interneringssysteem grondig af. Deze arts is verbonden aan de Psychiatrische Observatiekliniek P.O.K.) van het Gevangeniswezen te Utrecht. Hij richt een scherpe aanval op het in ons land gehuldigde principe van snel-psychiatrie en de oppervlakkige analyse. Hij keurt de werkmethode van zijn confraters in België af, maar gooit hen daarvoor de steen niet. Hij onderlijnt dat in België het aantal voltijdse psychiaters, verbonden aan inrichtingen, te gering is. Dat is eveneens het geval voor het verplegend personeel. De met bewaking belaste personeelsleden zijn onvoldoende opgeleid. De medewerking van gespecialiseerde klinieken is quasi onverkrijgbaar en bovendien zijn de kredieten voor visitaties, behandeling en uitrusting ontoereikend. De Belgische justitie beschikt voor interneringen over zeven inrichtingen, nl. Bergen, St-Andries en Brugge voor vrouwen en Doornik, Merksplas en Turnhout voor mannen. Het nieuwe instituut te Paifve moet worden tot "de eerste inrichting tot bescherming van de maatschappij de naam waardig".

Hallucinant

Zoals vóór hem verscheidene andere auteurs, in boek, krant of tijdschrift, trekt ook Luc Adriaens in het bijzonder van leer tegen de "slangenkuil" van Doornik, waar ongeveer 1.350 patiënten opgenomen zijn. Er zijn een dertigtal gediplomeerde verplegers. Sommige paviljoenen bevatten bijna vier maal meer mensen dan de dertig waarvoor ze voorzien werden! Er zijn voorts de directeur, louter administratief ingesteld, een dokter voor algemene geneeskunde en enkele psychiaters. Dit alles maakt dat per jaar aan elke geïnterneerde slechts zes uur medische aandacht kan worden besteed of een half uur per maand!...

Het is de hoogste tijd dat aan de Belgische methode letterlijk en figuurlijk flink gedokterd wordt, om een einde te stellen aan een achterlijke toestand die onwaardig is voor een land dat zich zo graag geciviliseerd noemt en geregeld mee aanzit aan conferenties van de "rijkste naties".

Arnold Doulez (volksgezette)

HERSENOPERATIES DIE JE ANDERS MAKEN

HILVERSUM. - Vorig seizoen maakte Henk Mochel bij de NCRV-televisie een paar programma's die als test waren bedoeld voor een eventueel gezondheidsmagazine.

De respons was zeer goed, zodat de NCRV in het huidige seizoen - in een maandelijkse rubriek "Onder behandeling" - aandacht vraagt voor min of meer dagelijkse zaken op het gebied van gezondheid. (...)

In de eerste uitzending van de tweedelige serie "Tot in het diepst van je ziel" heeft de kijker kunnen vernemen dat in landen als Duitsland, Japan, India en de Verenigde Staten deze hersenoperaties veelvuldig worden toegepast. Onder meer bij psychopaten, verslaafden, zwaar agressieve delinquenten, diepzwakzinnigen en soms ook homoseksuelen. (...)

Een verouderde methode? Nee hoor, nog steeds worden pogingen gedaan om menselijk gedrag te veranderen door hersenoperaties, door psycho-chirurgie. Weliswaar bieden nieuwere en meer verfijnde technieken meer mogelijkheden operatief in te grijpen, maar een ding is zeker: de voor- en tegenstanders bestrijden elkaar feller dan ooit.

Henk Mochel geeft als toelichting op dit gegeven: "In het gunstige geval is het resultaat de aanpassing van de patiënt en in het ongunstige geval kan de operatie de dood tot gevolg hebben".

Vandaar dat in het buitenland dit soort operaties aanleiding hebben gegeven tot hevige protesten. In Nederland hoort men er zelden over, hoewel ook daar, zij het op bescheiden schaal, psycho-chirurgie wordt uitgevoerd. (...)

B.v.G. (De Standaard)

VERDEELDHEID OVER EXPERIMENTELE HERSENOPERATIES

Sommige psychiaters achten resultaten van psychochirurgie gunstig voor patiënten die lijden aan ernstige dwangneurosen en zware depressies, en dit voor gevallen waar andere, meer konventionele behandelingsmethodes (zoals medicijnen, shocktherapie, intensieve sociale begeleiding, psychotherapie...) niet tot verbetering leiden. Bij dergelijke "gerichte" hersenchirurgie zou het mogelijk zijn precies die plaats in de hersenen te bereiken, waar men wil ingrijpen, zonder dat de "omgeving" wordt beschadigd. (...)

Anderen beweren dat psychochirurgie gevaarlijk is en een onherstelbaar hersenletsel kan veroorzaken? Volgens tegenstanders is het op zijn best een therapeutisch wapen dat kan worden gebruikt om onhandelbare patiënten de baas te kunnen en op zijn slechts een middel dat emoties doodt en dat typische symptomen van hersenbeschadiging veroorzaakt. Zij vinden dat een dergelijke ingreep net zo min te verrechtvaardigen is als het genezen van een onverbeterlijke dief door hem de handen af te hakken.

De techniek zou erin bestaan door het plaatsen van elektroden in de hersenen die delen op te sporen en uit te schakelen, die ziekelijke activiteiten veroorzaken.

In verschillende landen zou de techniek reeds worden toegepast en uitgevoerd alleen als de patiënt het wil en er zelfs op aandringt. Het betreft patiënten die een geweldige vernietigingsdrang hebben en die daardoor zowel voor zich zelf als voor hun omgeving een gevaar vormen. In hun heldere momenten zouden deze patiënten laten blijken er alles voor over te hebben om weer "baas over zich zelf" te worden omdat zij beseffen dat alle andere behandelingsmethodes hebben gefaald. (...)

(Gazet van Antwerpen)

"HET ZIEN VAN UW STEDEN DOET PIJN AAN DE OGEN"

Deze tekst is 130 jaar oud en afkomstig van een Indiaan. Seattle, het opperhoofd van de Duwanish-Indianen, richtte deze toespraak in 1855 tot de Amerikaanse president in Washington, die het grondgebied van de stam wilde afkopen.

"Het grote Opperhoofd in Washington heeft gesproken: hij wenst ons land te kopen. Het grote Opperhoofd heeft ook woorden gesproken van vriendschap en vrede. Dat is zeer goed van hem, omdat we weten dat hij onze vriendschap niet nodig heeft. Maar wij zullen over uw aanbod beraadslagen, want wij weten dat als wij ons land niet verkopen, de blanke man met zijn geweren komt en het in bezit neemt. Hoe kan je de lucht, de warmte van het land kopen of verkopen? Dat is voor ons moeilijk te bedenken. Als wij de prikkeling van de lucht en het kabbelen van het water niet kunnen bezitten, hoe kunt u het van ons kopen?

Wij zullen hierover op onze tijd een beslissing nemen.

Zoals het Opperhoofd Seattle zegt: het grote Opperhoofd in Washington kan vast op ons rekenen, zoals onze blanke broeders kunnen rekenen op de terugkeer van de seizoenen. Mijn woorden zijn als de sterren. Zij verdwijnen niet.

Als het grote Opperhoofd in Washington laat zeggen dat hij ons land wil kopen, vraagt hij wel veel van ons. Wij zullen uw aanbod, ons land te kopen, overwegen. Maar het zal niet gemakkelijk zijn. Want dit land is ons heilig. Wij beleven vreugde aan deze bossen.

Het zien van uw steden doet pijn aan de ogen van de rode man. Maar misschien komt dat omdat de rode man maar een wilde is, die niets kan begrijpen.

Er is geen plaats om uit te rusten in de steden van de blanke man. Geen plaats waar je het openspringen van de knoppen in het voorjaar kunt horen of het geruis van vliegende vogels. Maar misschien komt het omdat ik een wilde ben en dom. Het lawaai schijnt alleen maar bestemd om de oren pijn te doen. En wat heeft het leven voor zin als een man niet meer de eenzame kreet van de nachtuil kan horen of het praten van de kikkers rond het meer in de avond? Ik ben maar een rode man en dom. De Indiaan houdt van het zachte ruisen van de wind, gezuiverd door de middagregen of meedragend de reuk van de pijnbomen. De lucht is kostbaar voor de rode man, want alles deelt dezelfde lucht - de dieren, de bomen, de mensen, alles heeft deel aan dezelfde lucht. De blanke man heeft geen aandacht voor de lucht die hij inademt. Als een man, die al vele dagen stervende is, zo is hij gevoelloos voor kwade dampen.

Maar als we u ons land verkopen, dan moet u bedenken dat de lucht voor ons waardevol is, dat de lucht zijn adem meedeelt aan al het leven dat het in stand houdt.

We zullen dus uw aanbod ons land te kopen in overweging nemen. Als wij besluiten het aanbod aan te nemen, wil ik één voorwaarde stellen: de blanke man moet de dieren van dit land beschouwen als zijn broeders.

Ik ben maar een wilde en ik begrijp het niet. Ik zag duizenden rottende buffels in de prairie, achtergelaten door de blanke man die ze neerschoot uit een rijdende trein. Ik ben maar een wilde en ik kan niet begrijpen hoe het rokende ijzeren paard belangrijker kan zijn dan de buffel, die wij alleen maar doden om in leven te blijven.

Wat is de mens zonder dieren? Als al de dieren weg zijn, zal de mens sterven aan een gevoel van grote eenzaamheid. Want wat er gebeurt met de dieren, gebeurt spoedig met de mens. Alle dingen hangen samen. Wat er met de aarde gebeurt, gebeurt met de kinderen van de aarde.

Wij zullen overwegen waarom de blanke man het land wil kopen. Wat is het dat de blanke man wil kopen, zal mijn volk vragen. Het is zo moeilijk te begrijpen voor ons. Hoe kun je de lucht kopen of verkopen, de warmte van de aarde, de snelheid van de antilope? Hoe kunt u dat kopen? Is de aarde van u om er mee te doen naar goeddunken, alleen omdat de rode man een stuk papier tekent en het geeft aan de blanke man? Als wij zelf de prikkeling van de lucht en het kabbelen van het water niet bezitten, hoe kunt u het dan van ons kopen? Kunt u de buffel terugkopen, als de laatste al gedood is?

Maar wij zullen uw aanbod overwegen, want wij weten dat als wij niet verkopen, de blanke man met zijn geweren komt en ons land met geweld neemt.

Wij zullen uw aanbod overwegen om ons terug te trekken in het reservaat dat u voor mijn volk hebt bestemd. Wij zullen dan in afzondering leven en in vrede. Het maakt niet veel uit waar wij de rest van onze dagen doorbrengen. Onze kinderen hebben hun vaders gezien, verslagen in de nederlaag.

Onze krijgers hebben de schande gekend en na de nederlaag zijn hun dagen leeg geworden; zij vergiftigen hun lichamen met zoet voedsel en sterke drank. Het maakt niet uit waar wij de rest van onze dagen doorbrengen. Het zullen er niet veel zijn. Nog een paar uur, nog een paar winters en geen enkel kind van de grote stammen, die eens op aarde hebben geleefd of die nu in kleine troepen door de bossen zwerven, zal meer over zijn om te treuren aan de graven van een volk, eens even machtig als uw volk.

Maar waarom zou ik treuren over de ondergang van mijn volk? Stammen bestaan uit mensen. Niet meer dan dat. Mensen komen en mensen gaan, als de golven van de zee.

Ook de blanke man zal ten onder gaan; misschien nog eerder dan al de andere stammen. Bevuil uw legerstede en u zult bezwijken aan uw eigen vuil. Maar in uw ondergang zult u vurig branden, aangestoken door de macht van de God, die u naar dit land heeft gebracht en u de heerschappij heeft gegeven over dit land en over de rode man. Dat noodlottig einde is voor ons een geheimnis, want wij begrijpen niet waarom de buffels zijn afgeslacht, de wilde paarden zijn getemd, waarom de verste hoeken van het woud stinken naar de lucht van vele mannen en het rijpe koren op de heuvels overdekt is met praatdraden.

Waar is het struikgewas?
Verdwenen!

Waar is de adelaar?
Verdwenen!

Wat betekent het, afscheid te nemen van de snelle pony en de jacht?
Het einde van het leven en het begin van de ondergang.

(Fragmenten. De volledige tekst verscheen in het weekblad "Humo").

ISOLEER UW VENSTERS ZONDER RAAM- VERANDERING...

met de dubbele beglazing

**Thermobel
Renovatie**

Gemakkelijk. U verwijdt de
enkelvoudige beglazing
en de stopvent

uit uw raam.

**BESPAAR 40%
STOOKKOSTEN PER JAAR!**

Dan plaatst u de op maat
vervaardigde Thermobel Renovatie. Meer hoeft u niet te
doen om meteen op energie te besparen.

Glaverbel

Gespecialiseerde verdeler:

Glashandel J. FRANCIER

Torhoutse steenweg 509

8400 OOSTENDE

Telefoon 059/70.15.55

- MEER DAN 1.000 CONTACTPUNTEN
- OPEN OOK ALS U VRIJ BENT
- PERSOONLIJKE BANKSERVICE
- ADVIES EN INFORMATIE
- EEN VOLLEDIG FINANCIËEL SERVICEPAKKET

RAIFFEISENKAS

De adressen van de Raiffeisenkassen vindt u
in de «Gouden Gids»
onder de rubriek «spaarkassen».

RESTAURANT ICARUS

nieuwpoortsteenweg 945 oostende
tel. 059/30.05.19

SFEERVOL MET GEZELIGE BAR, RUIME VERANDA MET EXCLUSIEF
ZONNETERRAS, ORGANISATIE VAN FEESTEN, OOK BIJ U THUIS,
GESLOTEN OP MAANDAG (NIET IN JULI & AUG.)

FIJNE IDEETJES BIJ

BOUTIEK ELLE

A. Buylstraat 44 8400 Oostende
Tel. 059/80.06.01

FEESTZAAL - RESTAURANT
p.v.b.a.

SUN SQUARE

* Drie feestzalen en bar voor huwelijken
banketten, feestmaaltijden, parties,
begrafenissen, vergaderingen
(20 tot 80 personen).

* Restaurant à la carte en
diverse specialiteiten.

* Rustige ligging met goede
parkeermogelijkheden

* Gezellige sfeer en matige prijzen.

Prinses Stefaniesquare, 37 - 8400 Oostende
☎ 059/70.22.55

OVERAL EN VOORAL
HOEDEN- EN HEMDENHANDEL

JACQUELOOT

Witte Nonnenstraat 29 A - Oostende
Tel.: 059/70.42.50

ASLK

ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTEKAS
DE ASLK-RECORDBON!

WE DOEN MET JE MEE!

Kapellestraat 3 - 8400 OOSTENDE - Tel.: 059/70.77.81

DAGBLADEN - TIJDSCHRIFTEN
KERAMIEK - SPEELGOED

BIJ ONS

SAELENS

**EXTRA KANS
OP GELUK!**

Langestraat 95
8400 Oostende
☎ 059/70.82.83

MET LOTTO

VERKOOP STOCKCARAVANS

TABBERT CHATEAU - HOME-CAR

8 % TOT 12 % KORTING

CARAVANS PROVOOST

Steense Dijk 186 - richting Stene dorp
8400 Oostende - ☎ 059/50.77.73

**TWEE OGEN
EEN ADRES**

Van Iseghemlaan 117 - 8400 Oostende - Tel.: 059/80.04.79

Wil je een avondje ontspannen
bij de Bacchanten ?

Kom dan naar hun stamkroeg

Old Inn

Bij ANNIE

Louisastraat 12 - 8400 Oostende

Tel.: 059/70.50.60

Gesloten op woensdag

Detry

luxe damesschoenen
Charles Jourdan - Bruno Magli
Xavier Danaud - Pollini
Pancaldi

Ad. Buylstraat 43 - 8400 Oostende - Tel. 059/70.57.94

Dagblad- en boekhandel

Mariakerke Express

dag- week- en maandbladen
LOTTO
Zicht- en wenskaarten
Schoolgerief en Speelgoed

Vandenbroucke Astrid
Distellaan 42 - 8400 Oostende
Tel.: 059/80 18 84

Wij bestellen kranten aan huis

**VAKKUNDIGE
VRIENDELIJKE
OPMERKZAME
BEDIENING**

De heer en mevrouw
VAN DEN BROUCKE-BAES

Wapenplein 9
8400 Oostende
Tel. 059/70 41 07

Line

Eén vloog Oost
één vloog West
voor badmode
bij 'Line' het best!

van 38 tot 54
en 33 merken aan de top
uw keuze altijd voorop
aan u de test
wij verzorgen de rest!

Kaaistraat 14, 8400 OOSTENDE ☎ (059) 70 70 43

ravelingen

ZEEDIJK 200 - 8400 OOSTENDE
Tel. (059) 50 09 11

Gezellig "cafetariet" met de zee als getuige.
"Gastronomisch" kan ook, op de 9^e verdieping.
Kom in het restaurant genieten van fijne gerechten
met een romantisch vergezicht.

VOOR KENNERS EN SNOEPERS

DE KAASPLANK

- ☆ Alle kaassoorten
 - ☆ Aangepaste wijnen
 - ☆ Verse zuivel- en hoeveproducten
- Men bestelt kaasshotels aan huis

Nieuwpoortsestwg. 511, 8400 Mariakerke
☎ 059/70.08.80

BLOEMENSIERKUNST

W. Christiaen - Brouckaert
Nieuwpoortsestwg. 61-63

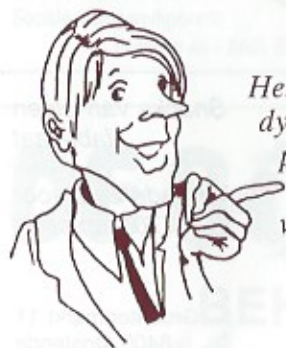
OOSTENDE

TEL. 059/70.38.72

VERZEKERINGEN FERNAND FINAUT

Kraanvogelstraat 9
8400 Oostende
Tel.: 059/80.26.79

ALLE VERZEKERINGEN - ALLE MAATSCHAPPIJEN - ALLE PRIJZEN

Het is goed te weten dat een dynamische, moderne bank permanent openstaat voor de grote en kleine dingen van het dagelijkse leven...

De BBL
denkt aan u...

NOORDSTARFONDS v.z.w.

steunt bestendig het kulturele leven in Vlaanderen.

NOORDSTARFONDS is de kulturele stichting van de Vlaamse verzekeringsmaatschappij **DE NOORDSTAR EN BOERHAAVE**
Groot-Brittanniëlaan 121,
Gent - tel. 091 / 25 75 15

ensor
reizen

Sint-Sebastiaanstraat 6, 8400 Oostende
Tel. 059/50.09.64

DE SCENE

- een volledige theateragenda
- een weetje over de nieuwe producties (ruim 40 geïllustreerde pagina's)
- een boeiend thema-artikel "In de Kijker"
- een handige adressenlijst voor schouwburgers & reservaties...

Dat alles vindt u in DE SCENE, Theatertijdschrift over theater-, concert-, opera- en balletleven in Vlaanderen.

BEL ONS & VRAAG EEN PROEFNUMMER!
Redactie: Theaterplein z/n/2000 Antwerpen
tel. 03/234.21.46